

SASATEIC AR SUMPURNI I JUO DRAUGIM!

VOI TU ZYNI, KAS IR SUMPURŅS, VYLKACS, BLŪDS I VAMPIRS. I VYSĀ KAIDS TIM SAKARS AR PLYKSPUORNIM?

Senejim latvīšim beja na viņ taidys labi zynomys dīveibys kai Laima, Pārkiuņs i cyti, nu ari zamuokys mitiskuos byutnis. Vysa bīžuok tuos tyka saisteitys ar vysaidom nalobom darbeibom i nūtikšonom, par pīmāru, ašņa dzeršonu, nūgalynuošonu, bīdynuošonu.

SUMPURŅS latvīšu mitologeajā ir ļauna cylvākveideiga byutne ar cylvāka kermeni i suņa golvu (sovu reizi ari putyna golvu, vīnu aci voi vīnu kuoju). Sasatrokojūši sumpurni uzbrukušs cylvākim, tūs sapliešūt, apādūt tūs mīsu i izdzerūt āsni. Ka cylvākus par reizi naāduši, sumpurni tūs sasiejuši i da iesšonys turejuši sagiusteitus.

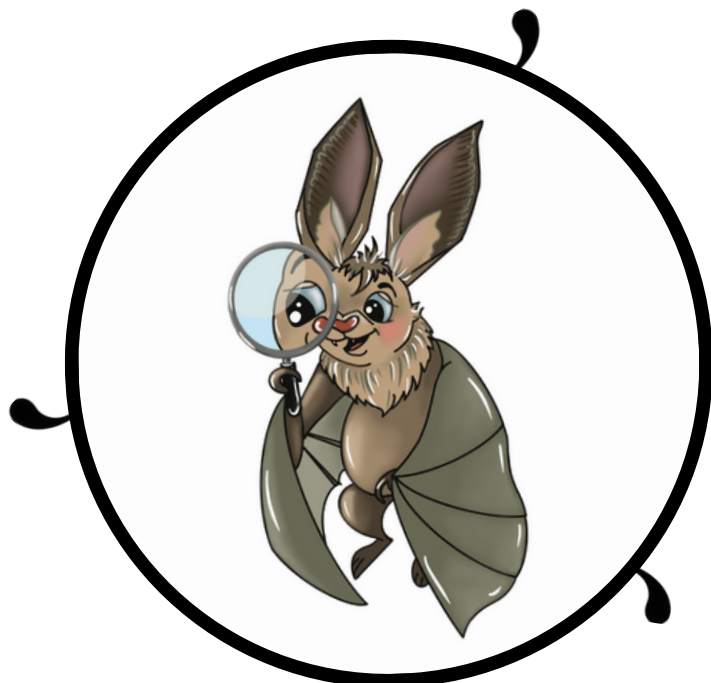
VYLKACS aba vylkataks ir mitologiskys cylvāks ar variešonu puorsamest par vylku voi kaidu nu vylkaveideigūs radejumu, ar poša gribiešonu, cyta vylkača sakūsšonys deļ voi, kod pi vainis nūluodiešona. Vylkacs myusu laikūs ir populari fantastikys gruomotu i kinu tāls.

BLŪDS ir ļaunais gors, kas līk ļaudim aizblūduot, nūvierzej tūs iz napareiza ceļa, jo eipaši pa mežim. Šaltim blūdus saista ar Valnu voi nūmyrušūs dvēselem, nu vys tik leluokā tīsā tī dorbojās kai atseviškys i pastuoveigys mitologiskys byutnis.

Vysā plykspuorni cylvākim vysu vaira sasasaista taišni ar vampirim, kas "guojuši mūdē" jau cīši seņ – 18. godu symā i bejuši dyžan čakli ašņa dzāruoji. Eistineibys deļ juodasoka, ka pasaulī eistyn ir taidi vampirplykspuorni, koč Latvejis sugu vydā taidys nav.

VAMPIRS ir mitiska byutne, kurei izdzeivoj, puorteikūt nu ašņa. Vampirs leluokā daļā ir atsadzeivuojs nabašnīks. Vampirim bīži tei dalyktys ari dažaidys breinumainys eipašeibys, par pīmāru, puordabiskys fiziskais spēks i uotrums, variešona puorsamest par dzeivinīkim, ītekmēt laikapstuokļus i tml. Dažu tautu kulturuos vampiri paruodeiti ari kai demoni voi dzeivinīki (plykspuorni, suni, ziernūkli i c.). Vampira tāls ir bīži izplateits na viņ folklorā, nu ari kinuos i literatūrā.

Tai golā varim sacynuot, ka zynoma saisteiba itūs vvsu vvdā ir.

Aizdavumi:

Izpietej sumpurni muižys ustobys viersā i atzeimoj, kaidys pazeimis tam ir voi nav atšķireigys nu plykspuorņa! Padūmoj, varbyut kaida nu pazeimu ir ari vylkačam, blūdam i vampiram?

PLYKSPUORŅS

SUMPURŅS

Rakstureiguos pazeimis	NUI	NĀ	NUI	NĀ
Lels				
Beistams, uzbryuk cylvākim				
Eists				
Ir aste				
Ir spuorni				
Izaver baismeigs				
Izdūd skanis, kū cylvāks nadzierd				
Laikim dzeivoj ustobys viersā				
Pateik kirinēt ar golvu i leju				

Izzeimoj vysus itūs brīsmūņus vīnā kūpeigā zeimiejumā kūpā ar plykspuorni!

PLYKSPUORŅS, BLŪDS, VYLKACS, SUMPURŅS, VAMPIRS

Aizdavums:

Pīroksti savu puorsoku, teiku vai nūstuostu, izmontojūt Lūznovys muižys parkā atrūnomūs objektus – prūdus, vacuo kuorma drupys, Madonnys i Uobeļneicys skulpturys, spieļlaukumu, Mīlesteibys alejis eglis, vacū kūka školu, klieti i kūpīnys duorzu bejušajā skolys stadionā. Jo vaira dažaidu objektu pīsauksi, jo stuosts īsadūs interesantuoks. Saprūtams, ka juoroksta ir par plykspuornim, bet byutu vēl breineiguok pīsaukt ari vylkaci, blūdu, vampiru i sumpurni. Atguodoj – stuostam juobyun reizē kai tycamam, tai natycamam, kai baismeigam, tai i meilam! Tovy zeimiejums varātu byut ituo stuosta ilustraceja, deļtuo izdūmoj, voi zeimuosi pyrma voi piec tuo pīraksteišonys.

PLYKSPUORŅS

SUMPURŅS

VYLKACS

UOBELNEICA

VAMPIRS

PRŪDS

MADONNA

BLŪDS

SPIEĻLAUKUMS

MĪLESTEIBYS ALEJIS EGLIS

KŪPĪNYS DUORZS

VACUO KŪKA ŠKOLA

VACUO KUORMA DRUPYS

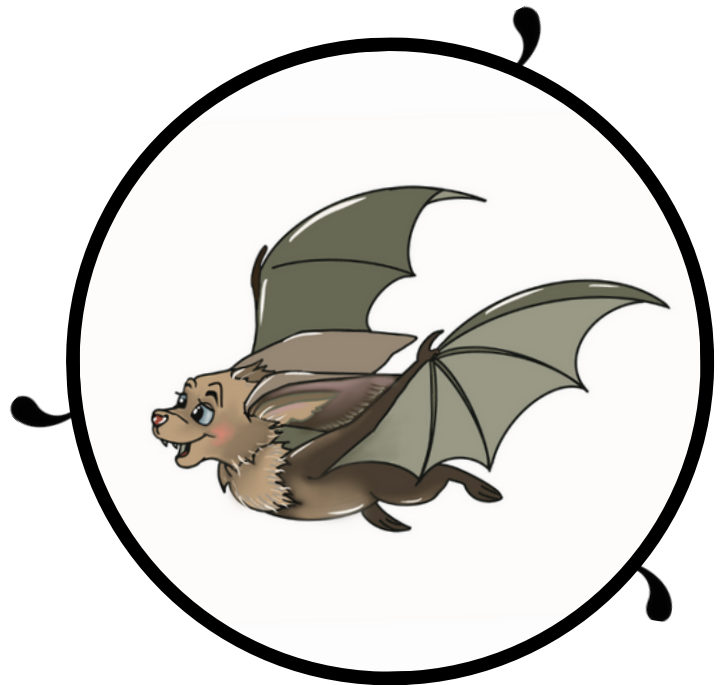
KLIETS

MŪZIS

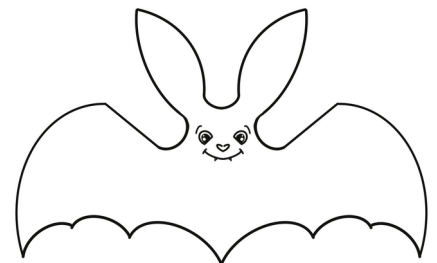
ĪSADŪŠONU RODŪŠAJĀ DORBĀ!

SPORTS I MUOKSLA AR PLYKSPUORNIM

Aizdavumi:

1. Sataisi nu dobys materialu iz zemis plykspuorņa biļdi! Paraugam izmontoj itū plykspuorņa siluetu. Vuocūt dobys materialus, nadreikst dareit pūsta dobai, deļtuo izmontoj tik tū, kas ir dobā līks voi cīši daudzi (nūbyrušuos lopys, čīkuri, zareni i c.).

2. Izmieiej ar sūlim i apskaiti (vīns sūļs = aptyvai 65 cm), cik metru nu plykspuorņa dzeivuošonys vītys "īšonys durovu" (Lūznovys muižys jumtā) juonūlidoj plykspuorņam, kurs sadūmuojs ēst vakarenis viers natuoli asūšuos lapineitis pi tyvuokuo prūda!

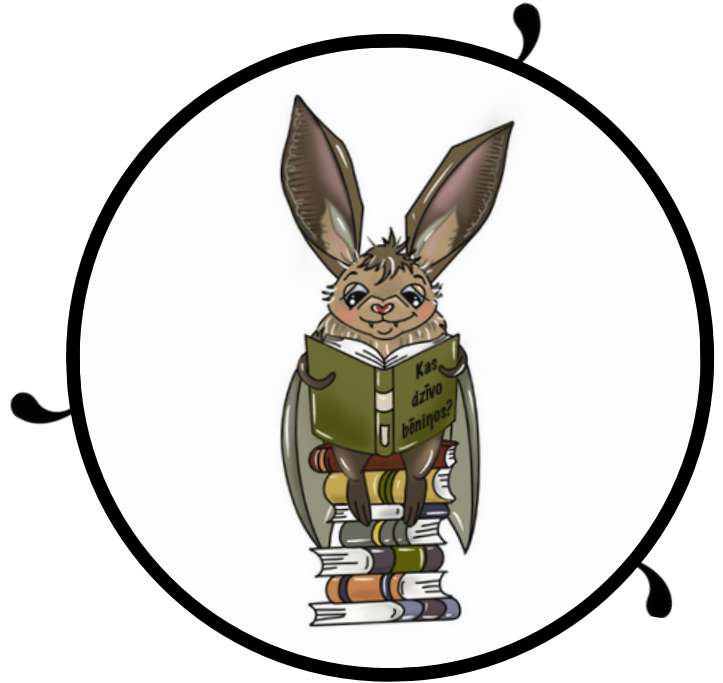
3. Paruodi ar kusteibom, kai lidinej plykspuorņs! Izdūmoj eipašū "plykspuorņa daņci" i sadoncoj tū! Daņčam juobyut vysmoz 1 minutu garam.
4. Atrūni parkā egļu aleju i pasatrenej tuollekšonā! Voi vari (ar voi bez īskriejīņa) aizlēkt nu vīns eglis da cytys?

5. Īpazeisti Lūznovys muižys parku, kab dreīžuok saprostu, kur dzeivoj plykspuorni! Parks vysod bejs svareigs kai pastaigu vīta taišni cylvākim. Īsadūmoj, ka tu dzeivoj 19. godu symtā i pasastaigoj pa parku. Paruodi cytim, kai tu uzavastu, ka byutu 19. godsymta kungs voi dāma!
6. Pastaigoj pa Lūznovys muižys parku i saskaiti, cik prūdu vari atrast. Prūdi ir vīna nu plykspuorņu meiluokūs baruošonus vītu. Sagloboj atmiņā ainovu, kai izaver prūds i tuo apleicīne, jo tovs sātys aizdavums byus – veļteit vysmoz pusstuņdi zeimiejšonai voi gleznuošonai i paruodeit iz papeira kaidu nu parka prūdu i tuo apleicīni. Ka vysā napasaļauņ iz atmiņu, tod nūfotografej ainovu i sātā zeimej voi gleznoj piec biļdis.
7. Par vīnu nu prūdu stīpās kūka tiļteņš. Atmini, kas kūpeigs itam tiļteņam i Latvejis plykspuornim! Kab uzminātu, tev juopuorīt par tiļteņu, sperūt aptyvai 1 m garus sūļus.
8. Voi zynuoji, ka plykspuorni lelu daļu sovys dzeivis pavoda atkuorteņ, kirinejūt ar kuojom ustobys viersā pi jumta voi oluos i pogrobūs? Až plykspuorņu mamys sovys bārnus laiž pasaulī, kirinejūt ūtraiži! Cylvāki tū, saprūtams, nadora. Bet tu vari paraudzeit iz šālti īsajust plykspuorņa lūmā vysmoz divejūs veidūs. Pyrmais – izmatūt “ritenteņu”, bet ūtrais – paraudzeit stuovēt iz rūku voi až iz golvys, atbolstūt kuojis pret kaidu kūku parkā voi pret sātys sīnu. Itūs vyngrynuojumus vys juodora viņ pīaugušūs uzraudzeibā, kab byutu drūši.
9. Atrūni parkā kaidu cīši rasnu kūku (parkā ir daudzi rasnu līpu, aizjiuru egļu i vēļ cytu kūku) i puorbaudi, cik ļaužu vajag, kab kūku stumbru apgiutu ar rūkom. Kūka apleikmārs juomierej 1,3 metru augstumā nu kūka sakņu kokla. Piečuok izmierej kūka apleikmāru ar spreižim (attuolums nu eikša da ruodeituojpiersta), bet vāluok vari puorriekinuot itū attuolumu centimetrūs. Tai tu izzynuosī, kūka apleikmāru. Informaceju par Latvejis dyžanojim kūkim vari atrast ite: <https://ej.uz/dizkokiem>
10. Izdūmoj i sadzīdi voi kai cytaiži atskaņoj sovu (varbyut pošu pyrmū?) kompoziceju – “Plykspuorņu maršu”! Kab labi skanātu, vari izmontuot itaidus instrumentus – sovu balsu, kūku lopys, zuolis stiebrus, akminteņus i vysa kuo cyta, kū vari atrast tyvuokajā apleicīnē, nadorūt pūsta dobai. Bārnu rūtaļlaukumā sūpluok parkam vari atrast kaidu cīši interesantu muzykys instrumentu. Ka gribi, kab prišknasums lobuok palyktu pīmiņā, nūorganizej vysa pyrma generalmieginuojumu, kab kaid tū nūfiļmej!

ZYNUOTGRYBŪŠAJIM PIETNĪKIM

Aizdavums:

Apsaver izstuodi par plykspuornim muižys ustobys viersā i atrūni tamā atbiļdis iz itim vaicuojumim!

1. Kuram Latvejis plykspuorņam ir vysa garuokuos auss, kū guļūt tys globoj zam spuornu?
.....
2. Kurs Latvejis plykspuorņs var byut lapnys ar plotim, garim spuornim, lelim, spolvuotim pādim?
.....
3. Kuram Latvejis plykspuorņam ir vysā leli pakaļkuoju pādi, ar kurim tys giun kukaiņus nu iudiņa viersys?
.....
4. Kuram Latvejis plykspuorņam ir vysā gaišs apmatuojums i uodys kruosa, i gondreiž bolta vādara puse?
.....

Dorba lopa #3

5. Kuram reši sastūpamam Latvejis plykspuorņam sugu ir gryuši nūsaceit, izmontojūt ultraskanis detektoru, jo tuo saucīņus vīglai var sajaukt ar diveju cytu sugu plykspuorņu saucīnim?
.....
6. Kurys Latvejis plykspuorņu sugys puorstuovu skaits pi myusu pādejūs 10–15 gadu laikā ir pasalelynuojs, vys tik itei migrejūšuo suga pi myusu sastūpama viņ vosorā?
.....
7. Par kuru plykspuorņu sugu Latvejā datryukst datu i vaira informacejis, jo tei da ituo registrāta viņ četruos vītuos?
.....
8. Kurim Latvejis plykspuornim naktim nav ībyldumu ēst i kukaiņus zam gaismys laternu? (nosauc divejis sugys!)
.....
9. Kurim Latvejis plykspuornim auss ir gondreiž saaugušs kūpā viers golvys? (nosauc divejis sugas!)
.....
10. Kuru diveju Latvejis plykspuorņu sugu puorstuovi ir tik leidzeigi (dveiņu sugys), ka tūs var atšķiert viņ piec dzymumlūcekļa kruosys, ašņavodu dzeisluojuma i ultraskanis saucīņu?
.....
11. Kurs mozu izmāru plykspuorņs izavaira lidinēt šauruos vītuos, par pīmāru, kūku zoru vydā?
.....
12. Kurys Latvejis plykspuorņu “dveiņu” sugas var atšķiert piec zūbu izbyuvis sovpatneibu?
.....

13. Kura plykspuorņu suga Latvejā ir konstatāta viņ vīnu reizi – 1988. godā Papē (Kūrzemē)?
-
14. Kurs ir leluokais Latvejā sateikamais plykspuorņs, kurs, pi vysa, ite atsarūn viņ vosorā?
-
15. Kurai plykspuorņu sugai leluokuo daļa zynomūs Latvejis koloneju ir Latgolys bazneicuos?
-

Aizdavums:

Pīroksti, kurs plykspuorņs ir vysa baismeiguokais, kurs – mīleiguokais. Izdūmoj i pīroksti kotram plykspuorņam vuordu!

VYSA BAISMEIGUOKAIS

SAUC:

VYSA MĪLEIGUOKAIS

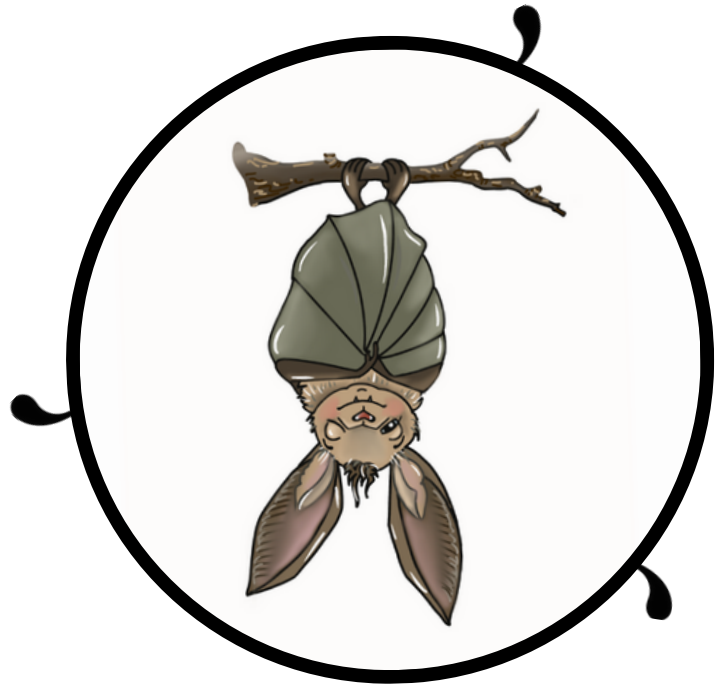
SAUC:

MŪZIS

ĪSADŪŠONU PAREIZŪS ATBIĻŽU MEKĻIEŠONĀ!

MAŅ BOGUOTA VOLŪDEŅA

Aizdavums:

Pabeidz panteņus, irokstūt datryukstūšūs vuordus, kab byutu atskanis i ritmys!

Kas tī kirinej tik gleiši?

Tī jau draugi –

Plykspuorņs jumtā atrūn sātu,

Kas iz vysu zīmu jam.....

Aizdavumi:

Izzynojo, kai plykspuorni sauc cytuos zemēs!

Kas ir lidojūša pele? Tyss pats plykspuorņs viņ ir! Itys apzeimiejs rodīs, tulkojūt nu vuocu volūdys plykspuorņa vuordu, jo **FLEDERMAUS**, burtiski tulkojūt, nozeimoj “lidojūšuo pele”.

Taišni taipat ir krīvu volūdā – **ЛЕТУЧАЯ МЫШЬ** (ļetučaja miš).

Nu angliski plykspuorņa vuords ir cīši eiss – **BAT**, kas reize nūzeimoj ari vāzdu.

Cīši interesanti plykspuorņs izaklausa leitovīšu volūdā – **ŠIKŠNOSPARNIS**, nu igauņu volūdā eistyn nasaprūtami – **NAHKHIIR**.

Drupeit pikanti dzeivinīku apzeimoj fraņču volūdā **CHAUVE SOURIS**, kas tulkuojumā byutu “plykuo pele”.

Itali vysus plykspuorņus sauc par **PIPISTRELLO**, i ituo vuorda izaceļšona, vysa tycamuok ir nu latīņu volūdys.

Atguodoj latgalīšu rokstu volūdys gramatiku – lītvuordu i eipašebys vuordu lūceišonu! Aizplūdi tabulu, rokstūt vuordus pareizajūs lūcejumūs!

Lūcejums	Vaicuojums	Pūstumu plykspuorņs	Cīši dreizuo plykspuornīne
Nominativs	Kas?		
Genitivs	Kuo?		
Dativs	Kam?		
Akuzativs	Kū?		
Instrumentaļs	Ar kū?		
Lokativs	Kur?		
Vokativs	-		

Aizdavumi:

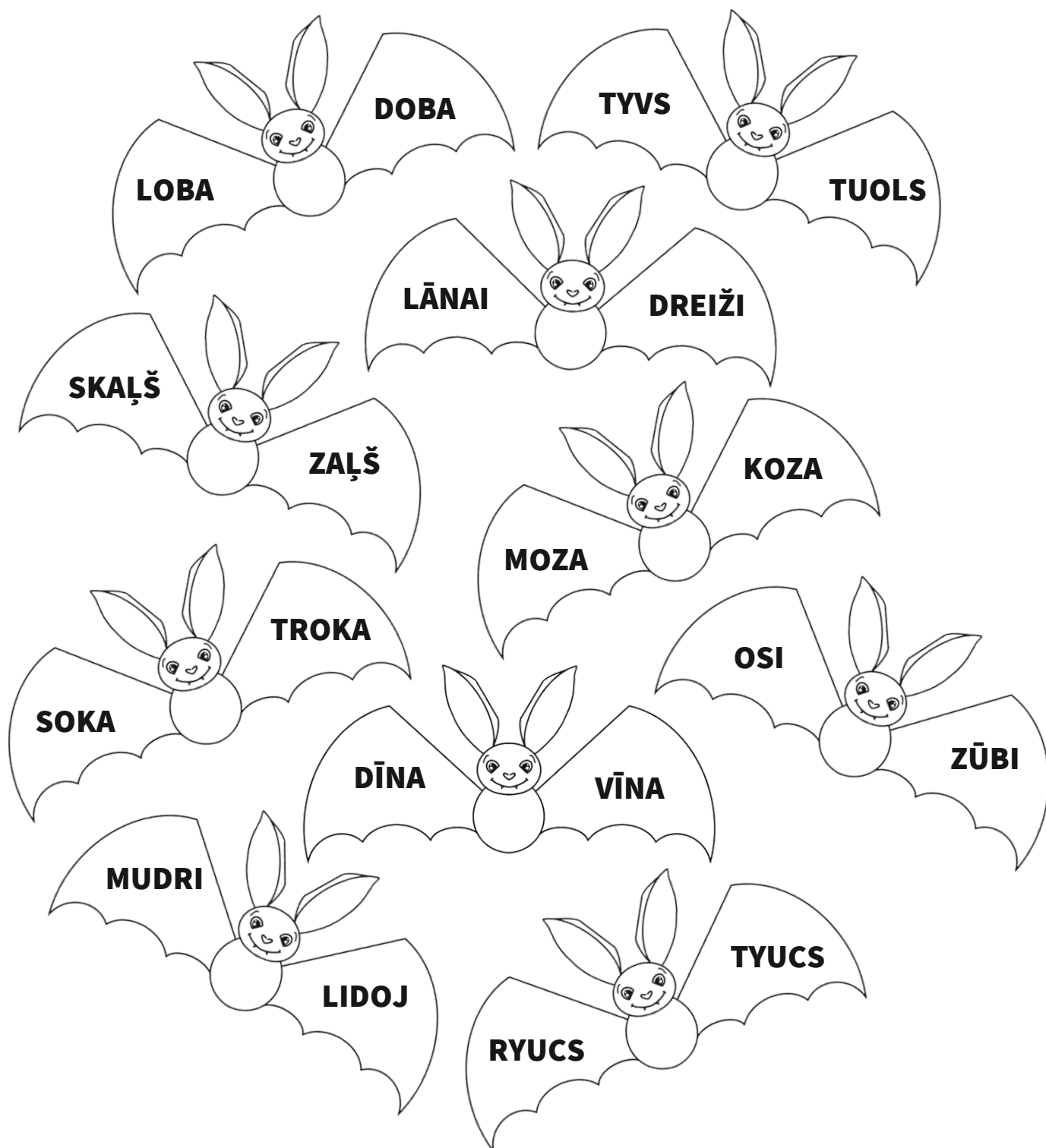
Itys aizdavums padorams divejūs voi leluokā pulceņā. Juolyudz nūsaukt 20 dažaidu interesantu eipašebys vuordu, kas seceigā parādā juoīroksta tryukstūšuos vuordu vītā itymā tekstā. Piečuok skali juonūskaitya prīškā gotovais teksts.

Sovulaik dzeivuoja kaida plykspuorņu meitine. Jei beja cīši, deļtuo pasakautreja īpasazeit ar plykspuorņu puiškinu, kurs kotru vokoru lidinieja Lūznovys muižys parkā. Meitinei jis cīši patyka. Kaidā vosorys vokorā plykspuorņu meitine vys tik sasajēme drūsmis i pīsalaide pi plykspuorņu puiškina. Īpasazeit beja vīglai, jo plykspuorņu puiškins beja nūskaņuojumā. Obeji sadūmuoja kūpā nūsaēst ar kukainim. Puiškins pyrmais sagive naktstaurynu i apēde tū, spuornus plyvynuodams. meitinei tik labi nasavede, jai vysu laiku givēs viņ ūdi i mosolys. Kod golā obeji draugi beja paāduši, jī nūsprīde, ka aiz laika juopadūmoj par vītu puorzīmuošonai. Nu – tovu bādu! Kotrys nu jūs beja cytys sugys! puiškinam beja rudinī juosalaiž paceli iz syltajom zemem, nu meitine palyka puorlaist zīmu Latvejis smiļktsakmiņa olā. Voi itai draudzeibai ir lams byut i iz prīšku?

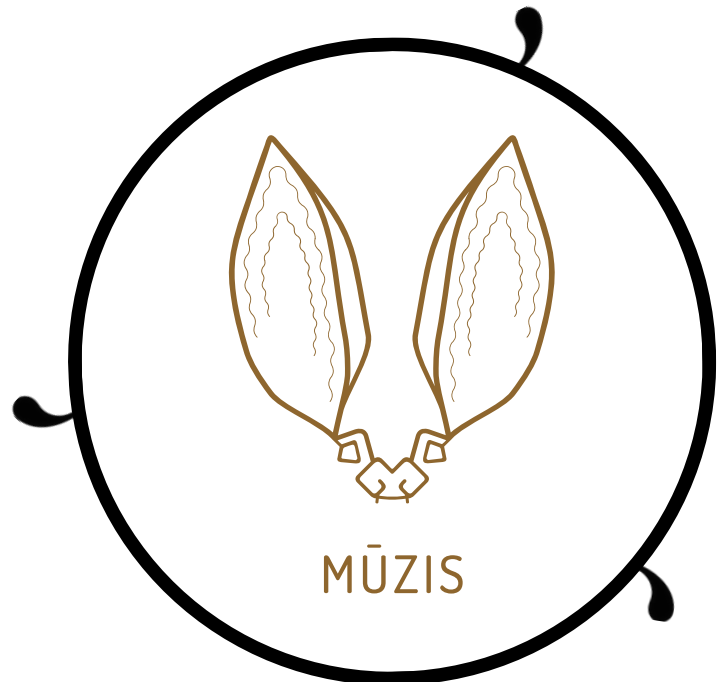
Pīroksti 5 dzeivinīku (vysuvaira kukaiņu) nūsaukumus, kurī garšoj plykspuornim. Kotram vuordam juoīsasuoc ar cytu suokumburtu, nivīnā nu vuordu nadreikst byut vīnāids burtu skaits.

Aizdavums:

Izkrusoj tūs plykspuornus, kurūs spruornūs var atrast atskanis!

ZYNI VOI MINI!

Aizdavums:

Izalosi, kurei, pa tovam, ir pareizuo atbiļde – a, b voi c! Sariekinoj kūpā dabuotūs punktus, izmontojūt atbiļžu apriekina tabulu, i puorbaudi, kurā zynuošonu pakuopē esi!

1. Cik “pierstu” ir plykspuorņa “rūkai”?
 - a) 5
 - b) 4
 - c) 3
2. Kura sajiuta plykspuorņam ir vysa lobuok atteisteita?
 - a) redze
 - b) ūža
 - c) dzierde
3. Seikplykspuorņu golvonuo bareiba ir
 - a) zivs
 - b) kukaini
 - c) augli

Dorba lopa #5

4. Cik plykspuorņu sugu ir konstatāts Latvejā?
 - a) 16
 - b) 20
 - c) 300
5. Kod plykspuornim īrosts dzymst mozi?
 - a) jūlī i augustā
 - b) februārī
 - c) maja golā i jūnī
6. Cik garā laikā plykspuorņu mozi ir spiejeigi liduot i suoc pastuoveigi medeit?
 - a) nedelis laikā
 - b) mienneša laikā
 - c) treis miennešu laikā
7. Kaidi ir plykspuornim rakstureigī paraziti?
 - a) ērceitis, blusys
 - b) uts, tripši
 - c) lenteni
8. Kai sauc zoologejis nūzari, kas pietej plykspuorņus?
 - a) herpetologeja
 - b) hiropterologeja
 - c) ihtiologeja
9. Kaidu īreici zynuotnīki izmontoj plykspuorņu giušonai?
 - a) gaismys ekranu
 - b) cylpys
 - c) putynu giunomū nortu
10. Ar kaidu īreici vysa vīgļuok nūsaceit plykspuorņu pīdareibu konkretai sugai?
 - a) ar ultraskanis detektoru
 - b) ar linealu
 - c) ar svorim

Atbiļžu apriekina tabula

VAICUOJUMS	A	B	C	MUNS REZULTATS
1.	5	7	9	
2.	9	7	5	
3.	7	5	9	
4.	5	9	7	
5.	7	9	5	
6.	7	5	9	
7.	5	9	7	
8.	7	5	9	
9.	9	7	5	
10.	5	7	9	

KŪPĀ:

Rezultati:

50 punktu

Tu esi plykspuorņu eksperts!

51–70 punktu

Tu vysā daudzi zyni par plykspuornim, vys tik tovuos zynuošonus ir rūbi, kurūs var aizpiļdeit.

71–90 punktu

Tova interese par plykspuornim ir prīcynojūša. Turpynoj vuiceitīs!

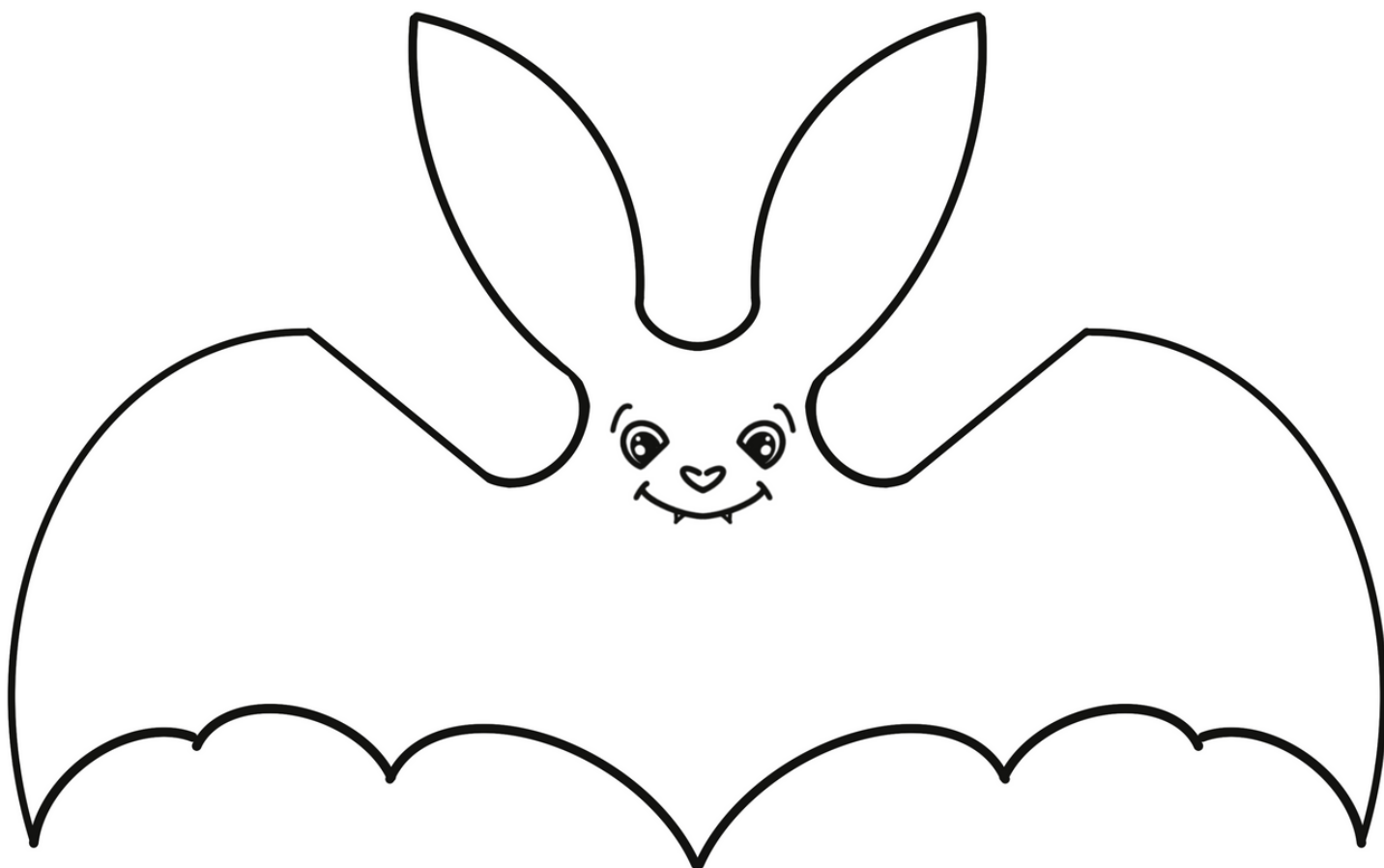
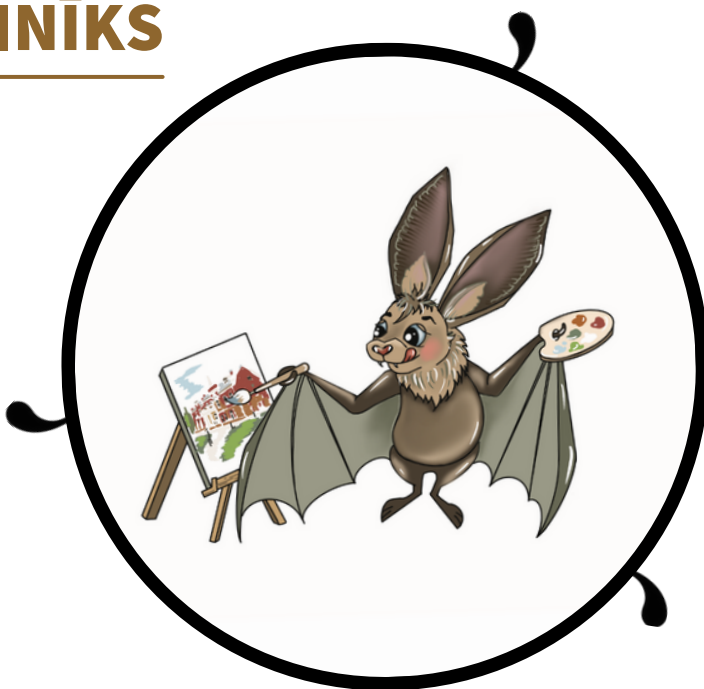
MŪZIS

KAB ĪSATRUOP EISTUOS ATBIĻDIS!

GRYBU BYUT MUOKSLINĪKS

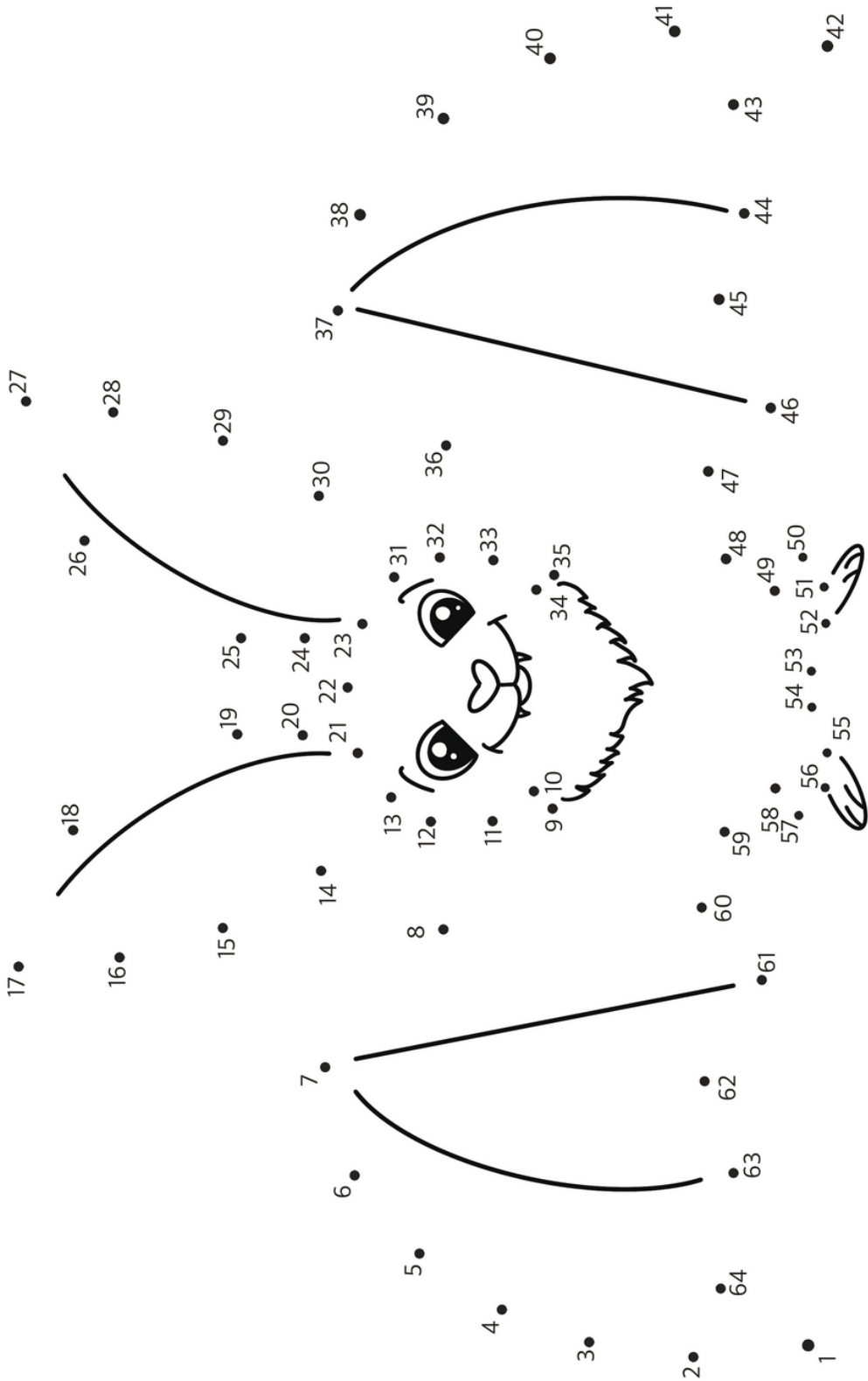
Aizdavums:

Izveidoj savu plykspuorneiti ar aizdareitom acīm, apsaverūt i tod puorvalkūt itū konturu!

Aizdavums:

Izzemoj plykspuorņa konturu, savīnojūt skaitļus pāaugušā parādā!

Aizdavums:

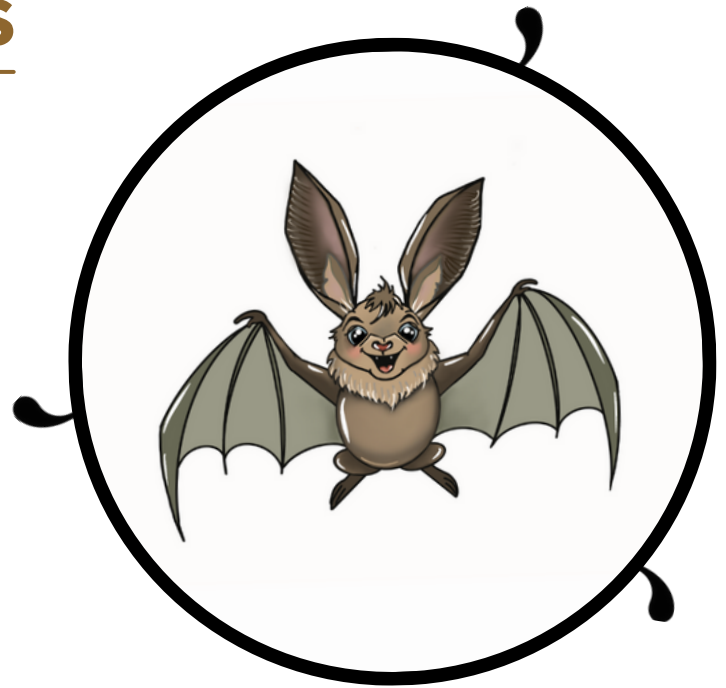
Izkruosoj plykspuorni atbilstuši nūruodeitajom kruosom!

1-bolts, 2-voskons, 3-oraņšs, 4-malns, 5-tymši zaļš, 6-palāks, 7-gaiši zaļš,
8-gaiši bryuns, 9-tymši zyls, 10-tymši bryuns

PRĪCEIGU KRUOSUOŠONU!

PLYKSPUORŅU SUGYS

Aizdavums:

Itūs sasamajējušūs burtu vydā atrūni 16 plykspuorņu sugu nūsaukumus!

Vuordu saroksts:

BRANTA_NAKTSPLYKSPUORŅS
BRYUNAIŠ_GARAUSAIŠS
BUORZDAIŠS_NAKTSPLYKSPUORŅS
DIVKRUOSAIŠS_PLYKSPUORŅS
PRŪDU_NAKTSPLYKSPUORŅS
EIROPYS_PLOTAUSS
LELAIS_NAKTSPLYKSPUORŅS
MOZAIŠ_VAKARPLYKSPUORŅS

NATARERA_NAKTSPLYKSPUORŅS
NATUZA_PLYKSPUORŅS
PIGMEJPLYKSPUORŅS
PLOTSPUORŅU_PLYKSPUORŅS
PUNDURPLYKSPUORŅS
RYUŠA_VAKARPLYKSPUORŅS
PŪSTUMU_PLYKSPUORŅS
IUDIŅU_NAKTSPLYKSPUORŅS

Dorba lopa #7

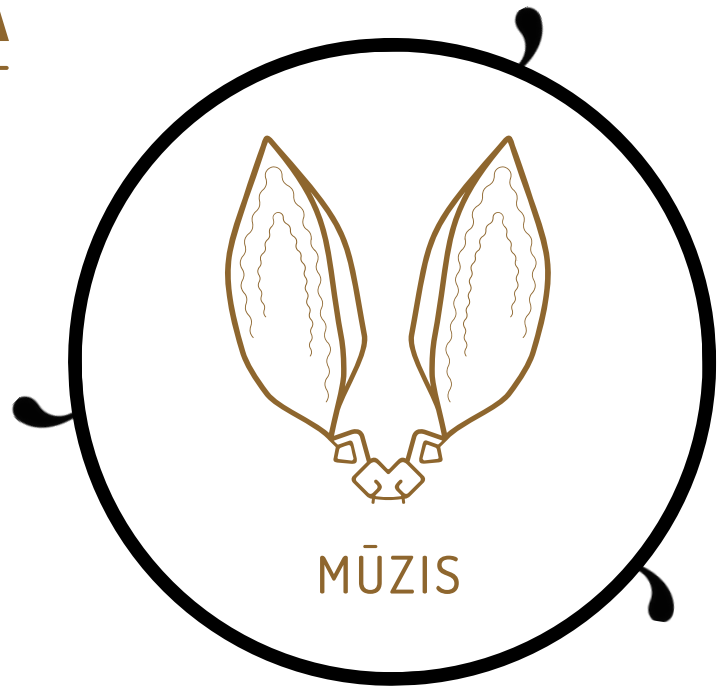
DBEAUEFFSAĀPDTIDJFCZZĀAHKIOPTPO
IGADTBERLHDGHHOJIDVSOUĀLJTRLAR
UPUNDURPLYKSPUORŅSBAKTTTRYZSPN
DTSVMYTMFOJUCDKGZYSIPĀZOTMPUVM
IFPGBUHEKNZRDKBSFDDAETNBKOCUJY
ŅTVLSŅROUPSKYLP_AZUTANRHIATFGT
UDOFSLUUTFYĀRĀAPUGLZDLRIJREFRD
_TPŪSTUMU_PLYKSPUORŅSVVCOMNGYP
NEĀSZMOETLASŅIASUARAG_SIANUYRB
AEFOPVĀYOYIZLIRUBBNZUPZFHTSOGY
KYSŅROUPSKYLPRAKAV_SIAZOMVVLEN
TGOSŅROUPSKYLPSTKAN_SŅIADZROUB
SRYUŠA_VAKARPLYKSPUORŅSMISLUUF
POYJSŅROUPSKYLPSTKAN_ARERATANJ
LTRCPZTMCNRTOĀPDATTFEKLJMLCGKG
YYCPVBRANTA_NAKTSPLYKSPUORŅSRĀ
KITBPRŪDU_NAKTSPLYKSPUORŅSLSOE
SNFŪVPPZRZGĀĀBFIFUVUZULFHLELJP
PGKĀYSLTĀSŅROUPSKYLPJEMGIPTRLV
UIIDSŅROUPSKYLP_SŅIASOURKVIDT
OPGOBLTZECSFAKTZMCFĀPMNOSPCKM
RHGNĀLSIEJTNPNZIRGHVHĀGFSARTCF
ŅZAMHPRAOTEMPRVBJRRTSHTIHHCJHOO
SNISSUATOLP_SYPORIEPTSJMMLBVAJ
KYVNBMPYGRKCGNDATGKTUFNNTMPAAG
HEKKTZRNZGSVCTPNJVTNMZLJHHJJJG
SPLUAKKYTG LNPOTOGARYCUFHGEEIOO
PLOTSPUORNU_PLYKSPUORŅSRTTPHĀO
USMSBOORLJUTNGNBCKAVVDLVASMCIJ
HEYZMLELAIS_NAKTSPLYKSPUORŅSER

MŪZIS

KAB ĪSADŪD PLYKSPUORŅU SUGU MEKLIEŠONA!

MITŠ VOI EISTINEIBA

Aizdavums:

Atzeimoj, kuri nu itūs faktu ir eistineiba (+), bet kurī – miti, ticējumi vai vīnkuorši napatīseiba (-)! Ka zyni pareizuos atbīldis, tod papyldynoj ar tom napareizūs apgolvuojumus!

- ☐ Vysi plykspuorni ir ašņa syucieji aba vampiri.
- ☐ Plykspuorni, zīmā guļūt, dyžan atdzīst, tim pasalānynoj sirdsdarbeiba, elpuošona i vīlmaiņa – tū sauc par hibernaceju.
- ☐ Plykspuornim vīnā metīnī pīdzymst 6–8 mozī.
- ☐ Ka plykspuorni nūbaida, tys īsapyn cylvāka motūs.
- ☐ Pa zīmu plykspuorni pogrobūs izād zaps i grauž buļbis.
- ☐ Plykspuorni ir vīneigī zeideituojdzeivinīki, kurī jādz liduot.
- ☐ Ka plykspuorni nalaikā pamūdynoj, tys sasasirda i izbryuk.
- ☐ Ka plykspuorni nalaikā pamūdynoj, tys var pagaisynuot daudzi energejis i nūmiert.
- ☐ Plykspuorni ir nakts dzeivinīki.

Dorba lopa #8

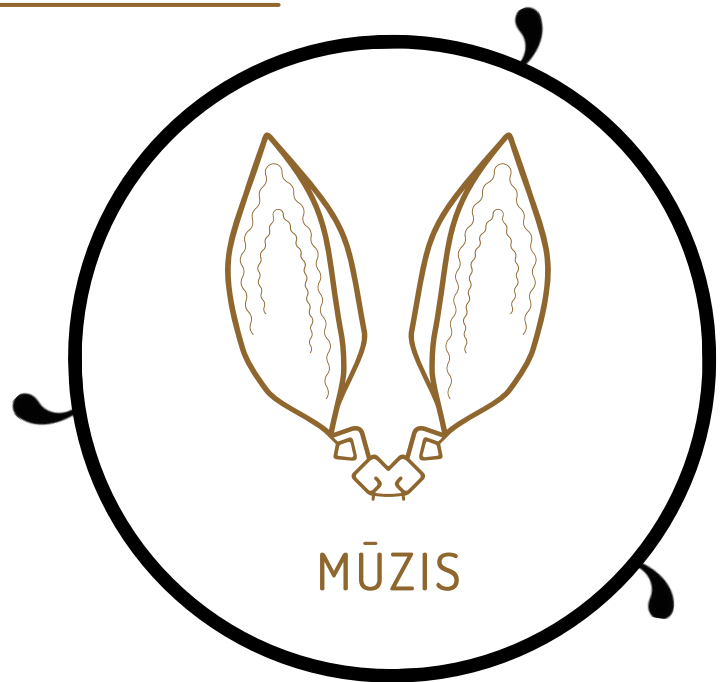
- ☐ Pasaulī ir taidi zača lyupu plykspuorni i cyukdagunu plykspuorni.
- ☐ Plykspuorni eistineibā ir pelis, kuruos Dīvs ir pasvietejs par lobu uzvedeibu, īdūdūt tom spuornus.
- ☐ Vīna plykspuorņu koloneja var vīnā naktī apēst vairuokys tonnys kukaiņu.
- ☐ Pūlejā plykspuorni ir veiksmis simbols.
- ☐ Drakula i Betmens ir vampirplykspuorņu i cylvāka genu mutacejis produkti.
- ☐ Dyžanajim plykspuornim vysu vaira garšoj augli, bet seikajim plykspuorim – kukaini.
- ☐ Plykspuorņu aukļkolonejuos uzatur tik muoteitis ar mozajim.
- ☐ Plykspuorni ir sātys svieteiba.
- ☐ Plykspuorni ir poligami dzeivinīki – sasapuroj ar vairuokim partnerim.
- ☐ Dreīži lidojūšajim plykspuornim ir daglaustys auss, nu lānai lidojūšajim – lelys.
- ☐ Ultraskanis detektors ir īreice, ar kū var saklauseit plykspuorņa saucīņus.
- ☐ Kod plykspuorņa spuori ir pīkusuši, tys turpynoj puorsavītuot iz pakaļkuoju.
- ☐ Plykspuorņu muoteitis, atsagrīžūt nu baruošonus, aukļkolonejā jādz precizi atrast sovu mozū.
- ☐ Vysys plykspuorņu sugys Latvejā atsarūn vysu godu.
- ☐ Lidinejūt pa parku, plykspuornim bīži saīt atsasist pret parka kūkim, i tys ir vysa bīžuokais īmeslis jūs nuovei.
- ☐ Par plykspuorņu kluotyn byušonu kaidā sātā īrosts līcynoj pamastī syudi.

MŪZIS

KAB ĪSADŪD ATŠKIERT EISTINEIBU NU MITA!

PLYKSPUORŅU MATEMATIKA

Aizdavums:

Rysynoj aizdavumus kūpā ar pīaugušajim!

1. Treis plykspuorni – pundurplykspuorņš, pigmejplykspuorņš i ryša vokorplykspuorņš – liduoja kūpeiguos vakareņuos. Pundurplykspuorņš, byudams mozeņš, apēde 200 kukaiņu, pigmejplykspuorņam tymā vokorā beja apsasuopiejs vādars, i jis apēde viņ 100 kukaiņu, nu ryša vokorplykspuorņš beja cīši izagaladiejs, deļtuo liduoja dreīžuok i auškuok, i apēde tikpat daudzi kukaiņu, cik obeji mozuokī draugi kūpā. Cik vysā kukaiņu tymā vokorā vaira naatsagrīze sovā sātā?

2. Diveji plykspuorni, kurī sver kotrys 20 g, lidojūt ar uotrumu 40 km/h, vīnā naktī kotrys nūlidoj 200 km. Cik km par vysim kūpā vīnā naktī pa tū pošu laiku nūlidoj četri tikpat dreīži plykspuorni, ka kotrys nu tūs sver 15 g, diveji ir palākbryuni, vīns gaiši bryuns, a vīns gondreiž malns?

3. Divkruosaiņa plykspuorņa auss garums ir 12–17 mm, nu bryunajam garausaiņam auss ir 31–43 mm gara. Voi ir varams, ka kaidam bryunajam garausaiņam ir treis reizis garuokys auss nakai kaidam divkruosaiņam plykspuorņam?

4. Apskaiti plykspuorņu skaitu, kas apsamatuši iz dzeivi vacajā kūka sātā! Pogrobā iz zīmu ir 23 plykspuorni, vosorā iz ustobys 157 plykspuorni, aiz lūdzineicu atsapyuš 20 plykspuorņu.
-

5. Plykspuorņs, lidinejūt parkā, 3 reizis palidinēja garum bārzam, 5 reizis apsalaide ap egli i 2 reizis atsagrīze pi aizjiuru eglis. Pi cik kūku plykspuorņs itymā vokorā gasteja? Kaidys vēl kūku sugys tu zyni i vari īraudzeit muižys parkā? (var byut vairuokys pareizuos atbiļdis).
-

6. Kaidu dīnu prūdu naktsplykspuorņs sadūmuoju nūsadorbuot ar numerologeju. Vysa pyrma jis gribēja saskaiteit, cik burtu ir juo vuordā. P-r-ū-d-u jam saguoja cīši dreīži – tī saguoja 5 burti, bet vuordā n-a-k-t-s-p-l-y-k-s-p-u-o-r-ņ-s beja tik daudzi burtu, ka jam datryuka rūkom pierstu, kab saskaiteitu. Golā, kod jam īsadeve saskaiteit vysus obeju vuordu burtus kūpā, tī saguoja kaidys divciparu skaitlis, kuruo ciparu summa ir 3. Apskaiti leidza, voi plykspuorņam labi vedēs matematikā?
-

7. Vīnu reizi Natuza plykspuorņu aukļkolonejā muižys ustobys viersā, kur beja apsamatušys vasalys 300 muoteitis, diveju nedeļu laikā kotrai trešajai muoteitei pīdzyma 2 mozī, bet puorejom 200 muoteitem – kotrai pa vīnam mozajam. Cik mozūs baudeja laimeigu bierneibu muižys ustobys viersā da šalsts, kod tī naaicynuots īleide izagaladiejs kačs?
-

8. Pūstumu plykspuorņam kotru vokoru patyka lidineit ap parka celeņu laternom, jo tī beja vysu vaira kukaiņu. Pi pyrmos, ūtruos i trešuos laternys jis apēde kūpā 60 kukaiņu, pi tuo – trešuos laternys kukaiņu skaits beja taidys pats kai pyrmos i ūtruos laternys kukaiņu kūpejais skaits. Pi catūrtuos i pīktuos laternys plykspuorņam sasamete skaiteišona, bet jis atguoduoja, ka, suocūt nu catūrtuos laternys, kotrys pīktais apāstais kukaiņs beja naktstauryns, i iz lyupu beja dasagivušys četrudesmit ostonis naktstaurynu kuojis (kuojis nav cīši gordys, deļtuo tuos palik naapāstys). Cik kukainim pādejuo apgaismuotuo dzeivisvīta beja parka celeņu laternys?
-

9.

Eiropys platauss rudiņ beja navieši īblūduojs Latvejā nu sābru vaļsts, jo lidošonai beja izmontuojs dabiskū puorsavītuošons koridoru – rūbežu. Tai kai platauss beja vīns pats, juo mierkis beja dreizuok atrast lobuokū vītu, kur puorlaist zīmu. Tyvuokuo vacuo muiža ar zīmuošonai dereigu pogrobu atsarode viņ 10 km tuoli, bet tī tics, platauss saprota, ka itei vīta naderēs, jo pogrobā ir ītaiseita centraluo apkure i tī ir par daudzi sylts. Jis laidēs iz cytu muižu 20 km tuoļuok, bet tī muiža beja pa pusei sakrytuse i pogroba vysā nabeja. Da trešuos muižys jis tyka piec pusstuņdis, lidojūt ar dreizumu 50 km/h. Tī platauss aļ īsakuortuoja muižys pogrobā pi grīstu, bet, tikū laidēs snaust, tai jū pamaiseja spūdra gaisma i turistu grupa, jo itei muiža, kai izaruodeja, beja cīši populars apsavieršons objekts. Turistim aizklīdzūt, plykspuorņs metēs uorā pa durovom i laidēs tuoļuok iz 15 km tuolū cīmu, kur beja na viņ muižys golvonuo sāta, nu ari cyti saimisteibys kuormi. Golvonuo sāta izavēre piec piļs, par daudzi boguota, kab byutu naapdzeivuota. Platauss izlidiniejs car parku, īveicūt vēl 2 km, apsavēre puora sakrytušys skaudzis, vīnu kūka sātu i vīnu bazneicu; apmīrynuots padūmuoja, ka vosorā ite byus loba dzeivuošona. Vysa golā jam ar sovu na i cik lobū ūžu īsadeve sajust tyvumā zyrgu smuortu, i jis tyka da vacuo staļa. Koč ari īrosts staļūs nav pogrobu, itys beja seviškys – pirmajā stuovā dzeivuoja zyrgi, nu pogrobā beja īkuortuots plykspuorņu fitnesa salons. I, tovu laimi! Salonā jū jau gaideja pasaulī vysu breineiguokuo, vysu meilkuokuo, vysu... plykspuornīne. Kas beja tuoļuok, nabyutu dyžan pīkluojeigi stuosteit. Tev niu vajag viņ apskaitēit, cik kilometru plykspuorņs-rūbeža puorkuopiejs īveice Latvejis teritorejā, cikom tyka lobā vītā?

.....

10.

Lieluokajai daļai plykspuorņu lobuokuo bareibys vīta ir viers dažaidu iudiņu. Ari Lūznovys plykspuornim ir taipat – tī meilu pruotu barojās viers muižys parka prūdu. Pastaigoj pa parku i saskaiti prūdus! Apskaiti, cik reižu plykspuorņam juolidoj ceļš nu muižys ustobys viersa da barošonuos vītys i atpakaļ, ka jis izdūmuojs vīnā naktī paēst pi vysu parka prūdu!

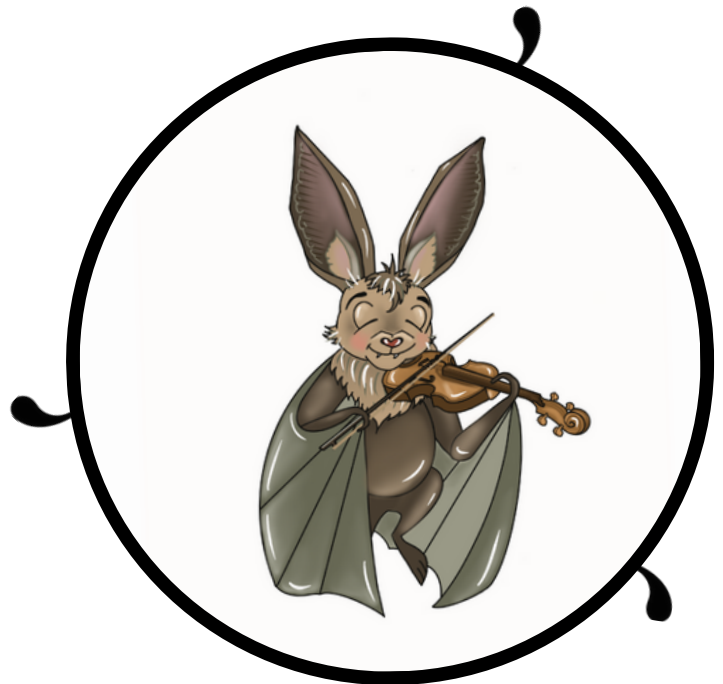
.....

MŪZIS

KAB SAĪT PRECIZI I PAREIZI APRIEKINI!

SADZIERDI AR SIRDI

Aizdavums:

Kotrai plykspuorņu sugai ir atšķirīgs "bolss" aba izdūtūs skaņu frekvence. Tys arī ir ārtuokais veids, kai pasceit plykspuorņa pīdereibu vīnai vai cytai sugai, izmantojūt ultraskanis detektoru. Ej pastaigā pa muižys apleicīni i, izmantojūt detektoru, paraugi nūsaceit, kaidys plykspuorņu sugys ite sastūpamys!

Ka dorbojīs patstuveigi, izmantoj pietejumu rezultatus, kas apsaverami tuoļuok.

Latvejis plykspuorņu sugu nūsaceišona ar heterodyne detektoru*

*(Autors: G. Pētersons)

MODULĀTUOS FREKVENCIS SAUCĪNI FM.

Saklausomi kai saleidzynūši klusu, dreīžu, sausu klikšķu serejis. Grūzūt detektora frekvenču skolu, gryuši nūsaceit lobuokuos dziedameibys frekvenci, par pīmāru, plykspuorņus vysleidza labi saklausoms, ka detektors nūregulāts iz 30, 40 vai 50 kHz.

Myotis (naktsplykspuorni, pi myusu 5 sugys) vai Plecotus (pi myusu vīna suga – P. auritus bryunais garausaiņs) gints. Itūs sugu drūša atšķieršona ar heterodyne detektoru īrosts nav īspiejama.

KONSTANTUOS CF VOI DALEJI KONSTANTUOS QCF FREKVENCIS SAUCĪNI

Itū tipu saucīnim ir izsaceiti t. s. lobuokuos dziedameibys frekvence, kas atbilst frekvencei, pi kurys koncentrāta leluokuo daļa saucīna energejis. Nūregulejūt detektoru iz atbilstūšū frekvenci, dziedami suleigi pliukšķi. Ka frekvence nav pareizi nūregulāta, QCF tipa saucīņus var sajaukt ar naktsplykspuorņu FM tipa saucīnim. Par pīmāru, pūstumu plykspuorņs skanēs suleigi, ka detektors byus nūregulāts iz 30 kHz, bet sausi, ka byus nūregulāts iz 40 vai 50 kHz.

Tuoļuok lobiukys dzierdameibys frekvencis īrostuokom sugom, kHz:

Ryuša vokorplykspuorņs	<i>Nyctalus noctula</i>	17–21
Pūstumu plykspuorņs	<i>Eptesicus nilssonii</i>	27–32
Natuza plykstuorņs	<i>Pipistrellus nathusii</i>	36–43
Pigmejplykspuorņs	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	49–55

Ir rešuokys sugys, kuru lobiukuos dzierdameibys frekvencis puorsakluoj ar augšuok pīsauktūs sugu frekvencem.

Mozais vokorplykspuorņs	<i>Nyctalus leisleri</i>	21–26
Divkruosaiņs plykspuorņs	<i>Vespertilio murinus</i>	22–27
Plotspuornu plykspuorņs	<i>Eptesicus serotinus</i>	22–26

Obejom itom grupom nūruodeitī lobiukuos dzierdameibys frekvenču diapazoni atbiļst situacejom, kod plykspuorni lidoj nūsaceiti breivā telpā – patuoli nu kūku, sātu i t.t. Teikūt šauruokuos telpuos, tī var izdūt augšuoku frekvenču saucīņus, až puorīt iz ceistim FM tipa saucīnim.

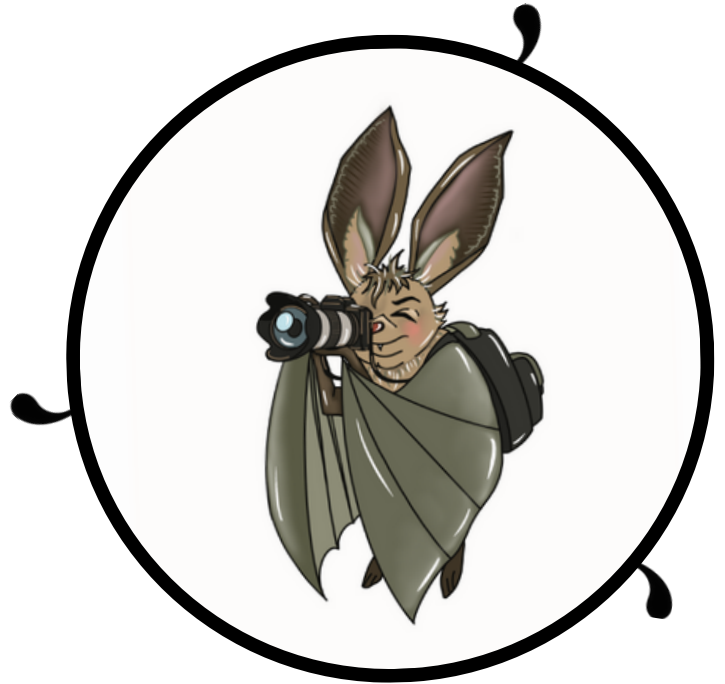
Dīvamžāl daudzējūs gadīņūs preciza sugys nūsaceišonai ar rūkys detektoru nav vareibys.

Aizdavums:

Atkareibā nu sadzierdātuos signala frekvencis atzeimoj, kaidys sugys īsadeve nūsaceit!

MATEMATIKA MOZAJIM PIETNĪKIM

Aizdavums:

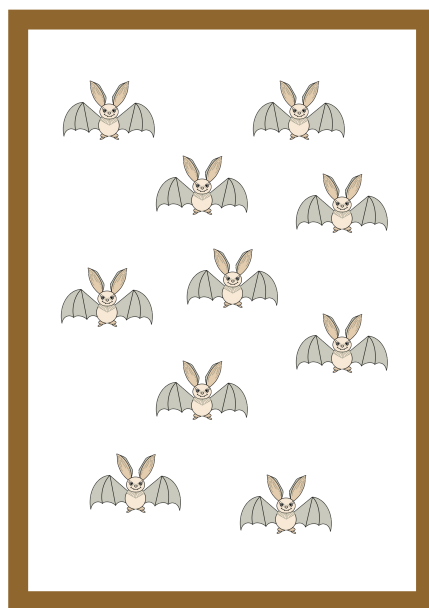
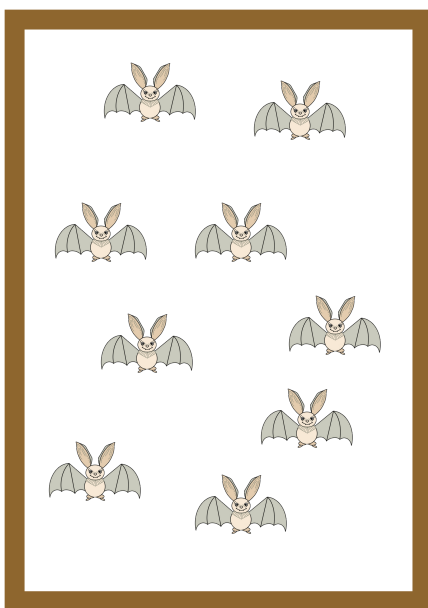
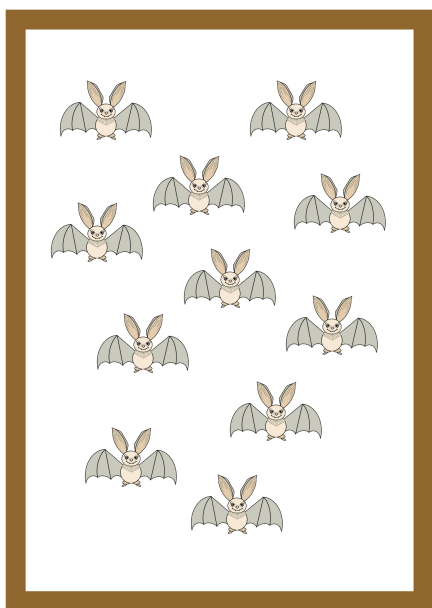
Atrisyņoj aizdavumus!

1. Vīnam plykspuorņam ir divejis auss. Cik ausu ir 16 plykspuornim?
.....
2. Pa parku lidinēja 10 plykspuorņu. Jim pīsavīnuoja vysa pyrma 7 plykspuorni, a piečuok vēl 5 plykspuorni. Cik plykspuorņu lidinēja pa parku, kod pyrmī 10 beja jau aizalaiduši paceli?
.....
3. Treis plykspuorni kirinēja pogrobā pi grīstu. Pyrmais aizmyga 16.00 stuņdēs, ūtrais 19.00 stuņdēs, nu trešais 21.00 stuņdē. Cik stuņžu cylvāki nabeja īguojuši pogrobā i patrauciejuši plykspuorņus?
.....
4. Diveji plykspuorni sadūmuoja sasaceņst, kurs dreīžuok lidoj. Obeji reizē izliduoja pa muižys jumta lūdzeņu. Vīns aizliduoja nu muižys da tyvuokuo prūda 30 sekunđēs, a ūtrys pi prūda tyka piec 40 sekunžu, nu pyrma tuo jis 10 sekunđēs apliduoja apleik muižai. Kurs nu plykspuorņu beja dreīžuoks?
.....

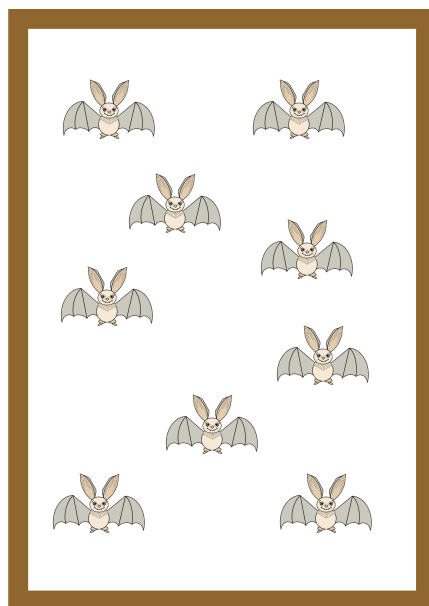
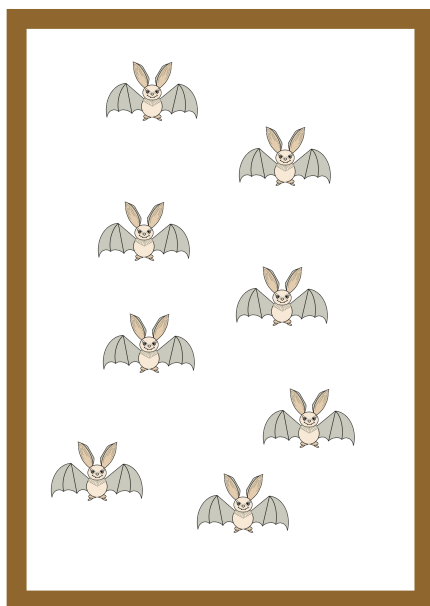
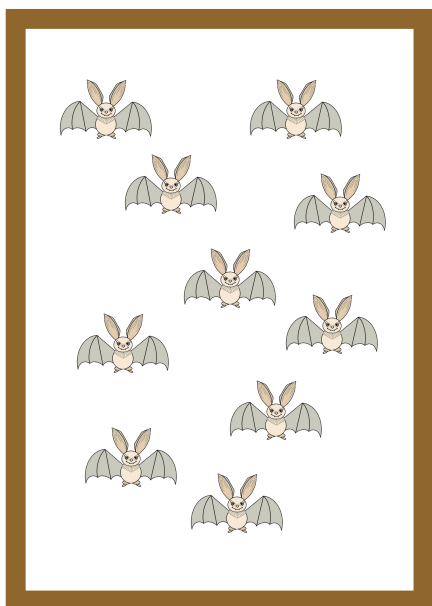
Aizdavums:

Saskaiti plykspuorņus! Kurā “ustobā” ir atbilstušais plykspuorņu skaits?

10 (DESMIT)

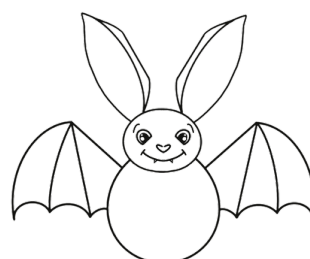
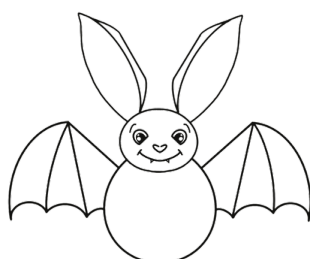
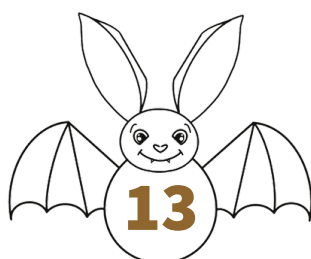
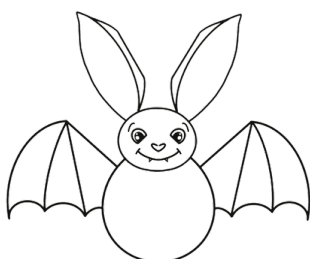
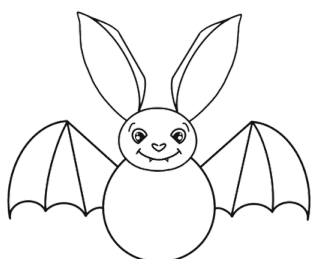
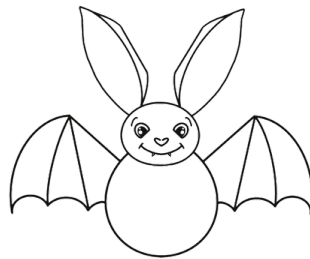
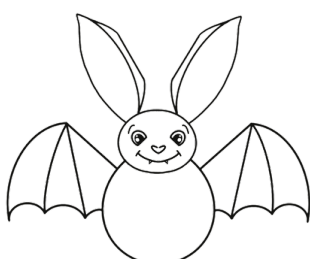
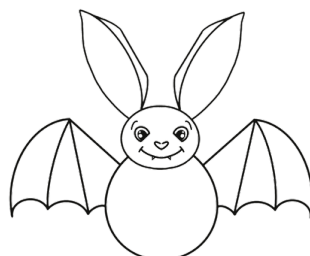
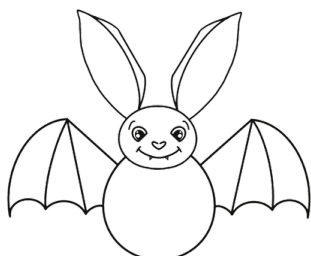
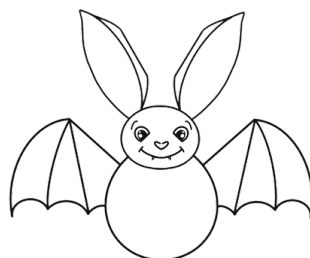
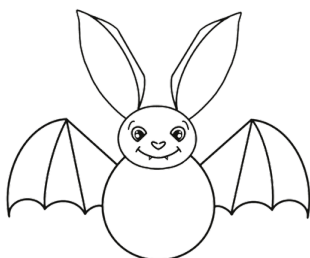
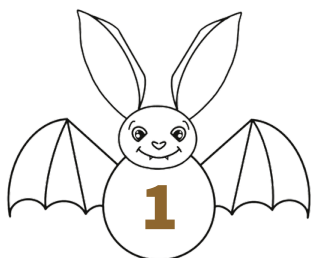

9 (DEVENI)

Aizdavums:

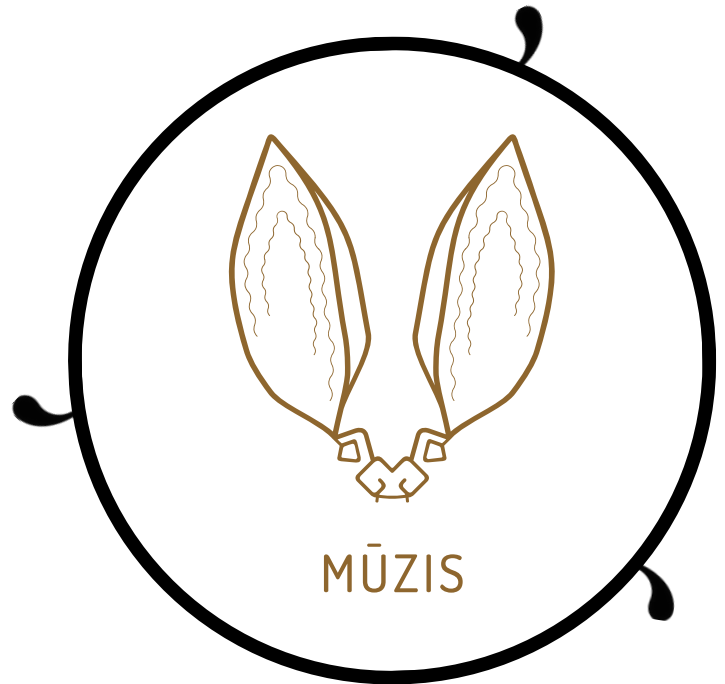
Puorskaiti plykspuornus, irokstūt datryukstūšūs skaitļus!

KAB CĪŠI PRECIZA I MUDRA SKAITEIŠONA!

UORA KLASIS PATSTUOVEIGAIS DORBS*

*itamā dorba lopā tev byus vareiba puorsalīcynuot par tū, cik vyspuseigys ir tovs zynuošonys par dobu. Ka vaicuojumi tev ruodīs gryši, vari atbiļdis vaicuot škārsteiklā. Sajimsi ari dažus viļteiguokus aizdavumus, kas juopadora poša spākim.

Aizdavums:

Izzeimoj (bez vieršonuos paraugā!) plykspuorņa siluetu, napaceļūt zeimuli nu lopys!

Dorba lopa #12

1. Pīroksti 9 dzeivinīkus (konkretu sugu nūsaukumus), kas pīdar atšķireigom klasem (zeideituoji, putyni, ruopuli, abinīki, kukaini, ziernūklveideigī, glīmieži, viežveideigī, zivs)!

.....

.....

2. Nūsauc 10 kūku sugys, kaidys tev ir īsadevs atrast Lūznovys muižys parkā! Ka naīsadūd saskaiteit 10 kūku sugu, dažys var aizstuot ar kryumu sugom.

.....

.....

3. Puorbaudi, kaidys ir tovys zynuošonys par augim! Voi vari nūsaukt 10 zīdūšus augus? (tūs vydā juobyut ari vīnam kūkam, vīnam kryumam, vīnam iudiņa augam i vīnam ustobys augam).

.....

.....

4. Nosauc treis lītys, kas paslyktynoj dobys stuovūkli!

.....

.....

5. Pīroksti, kuruos vaļstīs, pa tovam, plykspuorni vysa lobuok izavēlej puorzīmuot! Tev juonūsauc 3 vaļsts, vari izmontuot škārsteiklu, kab itū izzynuotu.

.....

.....

6. Nūsauc 3 pazeimis, piec kuru plykspuorni var atšķiert nu sevkura cyta zeideituoja?

.....

.....

7. Pīrokstu kaidu ideju, kai tu varātu paleidzēt plykspuornim?

.....

.....

.....

Dorba lopa #3

1. Bryunais garauss
2. Prūdu naktsplykspuorņs
3. Iudiņu naktsplykspuorņs
4. Natarera naktsplykspuorņs
5. Plotspuornu plykspuorņs
6. Pundurplykspuorņs
7. Mozais vokorplykspuorņs
8. Pūstumu plykspuorņs i divkruosaiņs plykspuorņs
9. Eiropys platauss i bryunais garauss
10. Pigmejplykspuorņs i pundurplykspuorņs
11. Natuza plykspuorņs
12. Branta naktsplykspuorņs i buorzdaiņs naktsplykspuorņs
13. Lelais naktsplykspuorņs
14. Ryuša vokorplykspuorņs
15. Prūdu plykspuorņs

Dorba lopa #4

Pabeidz pantiņus, ierakstot trūkstošo vārdu, lai veidotos atskaņas un ritms!

Kas tī kirinej tik gleiši?

Tī jau draugi – **PLYKSPUORNEIŠI!**

Plykspuorņs jūmtā atrūn sātu,

Kas iz vysu zīmu jam **DARĀTU.**

Atbiļžu lopys

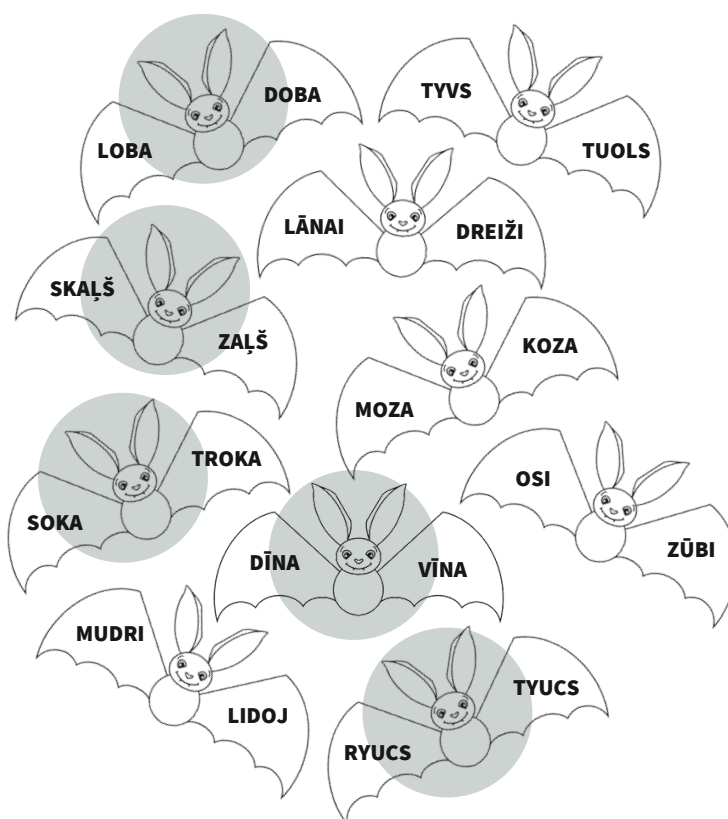
Atguodoj latgališu rokstu volūdys gramatiku – lītviordu i eipašebys vuordu lūceišonu! Aizplēdi tabulu, rokstūt vuordus pareizajūs lūcejumūs!

Lūcejums	Jautājums	Pūstumu plykspuorņs	Cīši dreizuo plykspuornīne
Nominativs	Kas?	Pūstumu plykspuorņs	Cīši dreizuo plykspuornīne
Genitivs	Kā?	Pūstumu plykspuorņa	Cīši dreizuos plykspuornīnis
Dativs	Kam?	Pūstumu plykspuorņam	Cīši dreizajai plykspuornīnei
Akuzativs	Ko?	Pūstumu plykspuorni	Cīši dreizū plykspuornīni
Instrument.	Ar ko?	Ar pūstumu plykspuorni	Ar cīši dreizū plykspuornīni
Lokativs	Kur?	Pūstumu plykspuornī	Cīši dreizajā plykspuornīnē
Vokativs	-	Pūstumu plykspuorņ!	Cīši dreizuo plykspuornīn!

Pīroksti 5 dzeivinīku (vysuvaira kukaiņu) nūsaukumus, kurī garšoj plykspuornim. Kotram vuordam juoīsasuoč ar cytu suokumburtu, nivīnā nu vuordu nadreikst byut vīnaids burtu skaits.

Atbiļžu variants: ūds, myusa, voguls, tauryns, ziernūklis

Izkruosoj tūs plykspuorņus, kurūs spruornūs var atrast atskanis!

Dorba lopa #5

Izalosi, kurei, pa tovam, ir pareizuo atbiļde – a, b voi c! Apskaiti kūpā dabuotūs punktus, izmontojūt atbiļžu apriekina tabulu, i puorbaudi, kurā zynuošonu pakuopē esi! Pareizuos atbiļdis – ar punktu skaitu 5.

VAICUOJUMS	A	B	C
1.	5	7	9
2.	9	7	5
3.	7	5	9
4.	5	9	7
5.	7	9	5
6.	7	5	9
7.	5	9	7
8.	7	5	9
9.	9	7	5
10.	5	7	9

Dorba lopa #9

Rysynoj aizdavumus kūpā ar pīaugušajim!

- 600
- 800
- Nui, taida vareiba ir, ka divkruosaiņam plykspuorņam auss garums byus 12, 13 voi 14 mm.
- 200
- Kūku skaits ir atkareigs nu tuo, cik reižu plykspuorņs gasteja pi vīna i tuo pošā kūka.
- Plykspuorņa nūsaukumā ir 21 burtu, t. i, $2+1=3$
- 400
- 72
- 100 (Apskaiteišona: pi 60 (30+30) pīskaitom 40 (8 naktstauryni (6 kuojis $\times 8=48$ kuojis) + puorejī kukaini, jo naktstauryni beja kotrys tik 5.)
- 7 prūdi $\times 2=14$ reizis

Dorba lopa #7

Itūs sasamaisejušūs burtu vydā atrūni 16 plykspuorņu sugu nūsaukumus!

D B E A U E F F S A Ā P D T I D J F C Z Z Ā A H K I O T P O
I G A D T B E R L H D G H H O J I D V S O U Ā L J T R L A R
U P U N D U R P L Y K S P U O R Ņ S B A K T T T R Y Z S P N
D T S V M Y T M F O J U C D K G Z Y S I P Ā Z O T M P U V M
I F P G B U H E K N Z R D K B S F D D A E T N B K O C U J Y
N T V L S N R O U P S K Y L P _ A Z U T A N R H I A T F G T
U D O F S L U U T F Y Ā R Ā A P U G L Z D L R I J R E F R D
_ T P Ū S T U M U _ P L Y K S P U O R Ņ S V V C O M N G Y P
N E Ā S Z M O E T L A S N I A S U A R A G _ S I A N U Y R B
A E F O P V Ā Y O Y I Z L I R U B B N Z U P Z F H T S O G Y
K Y S N R O U P S K Y L P R A K A V _ S I A Z O M V V L E N
T G O S N R O U P S K Y L P S T K A N _ S N I A D Z R O U B
S R Y U Š A _ V A K A R P L Y K S P U O R Ņ S M I S L U U F
P O Y J S N R O U P S K Y L P S T K A N _ A R E R A T A N J
L T R C P Z T M C N R T O Ā P D A T T F E K L J M L C G K G
Y Y C P V B R A N T A _ N A K T S P L Y K S P U O R Ņ S R Ā
K I T B P R Ū D U _ N A K T S P L Y K S P U O R Ņ S L S O E
S N F Ū V P P Z R Z G Ā Ā B F I F U V U Z U L F H L E L J P
P G K Ā Y S L T Ā S N R O U P S K Y L P J E M G I P T R L V
U I I D S S N R O U P S K Y L P _ S N I A S O U R K V I D T
O P G O B L T Z E C Y S F A K T Z M C F Ā P M N O S P K C M
R H G N Ā L S I E J T N P N Z I R G H V H Ā G F S A R T C F
N Z A M H P R A O T E M P R V B J R T S H T I H H C J H O O
S N I S S U A T O L P _ S Y P O R I E P T S J M M L B V A J
K Y V N B M P Y G R K C G N D A T G K T U F N N T M P A A G
H E K K T Z R N Z G S V C T P N J V T N M Z L J H H J J J G
S P L U A K K Y T G L N P O T O G A R Y C U F H G E E I O O
P L O T S P U O R N U _ P L Y K S P U O R Ņ S R T T P H Ā O
U S M S B O O R L J U T N G N B C K A V V D L V A S M C I J
H E Y Z M L E L A I S _ N A K T S P L Y K S P U O R Ņ S E R

Dorba lopa #8

Atzeimoj, kuri nu itūs faktu ir eistineiba (+), bet kurī – miti, ticiejumi voi vīnkuorši napatīseiba (-)! Ka zyni pareizuos atbiļdis, tod papyldynoj ar tom napareizūs apgolvuojumus!

- Visi sikspārņi ir asinssūcēji jeb vampīri.
Tādi ir tikai daži, un tas nav Latvijā.
- Sikspārņi, ziemā guļot, pamatīgi atdziest, tiem palēninās sirdsdarbība, elpošana un vielmaiņa – to sauc par hibernāciju.
- Sikspārņiem vienā metienā piedzimst 6–8 mazuļi.
Parasti dzimst 1–2 mazuļi.
- Ja sikspārni nobiedē, tas iepinas cilvēka matos.
Nē, jo sikspārnis izvairās no šķēršļiem.
- Pa ziemu sikspārņi pagrabos izēd ievārījumu un grauž kartupeļus.
- Sikspārņi ir vienīgie zīdītājdzīvnieki, kuri prot lidot.
- Ja sikspārni nelaikā pamodina, tas uzbrūk.
Sikspārnis var iekost, bet miegains to nedara.
- Ja sikspārni nelaikā pamodina, tas var zaudēt daudz enerģijas un aiziet bojā.
- Sikspārņi ir nakts dzīvnieki.
- Pasaulē eksistē arī zaķlūpu sikspārņi un cūkdegunu sikspārņi.
- Sikspārņi patiesībā ir peles, kuras Dievs ir svētījis par labu uzvedību, dodot tām spārnus.
- Viena sikspārņu kolonija var vienā naktī apēst vairākas tonnas kukaiņu.
- Polijā sikspārņi ir veiksmes simbols.
- Drakula un Betmens ir vampīrsikspārņu un cilvēku gēnu mutācijas produkti.
- Dižsikspārņiem visbiežāk garšo augļi, bet sīksikspārņiem – kukaiņi.
- Sikspārņu aukļkolonijās uzturas tikai mātītes ar mazuļiem.

Atbiļžu lopys

- Sikspārņi ir mājas svētība.
Bet nekas ļauns nenotiks, ja tam ticēsi.
- + Sikspārņi ir poligāmi dzīvnieki – pārojas ar vairākiem partneriem.
- + Ātri lidojošiem sikspārņiem ir pieglaustas ausis, bet lēni lidojošiem – lielas.
- + Ultraskaņas detektors ir ierīce, ar ko var saklausīt sikspārņu saucienus.
- Kad sikspārņim nogurst spārni, tas turpina pārvietoties uz pakalējām.
- + Sikspārņu mātītes, atgriežoties no barošanās, aukļkolonijā prot neklūdīgi atrast savu mazuli.
- Visas sikspārņu sugas Latvijā uzturas cauru gadu.
Pie mums ziemo tikai 8 sugas.
- Lidinoties pa parku, sikspārņiem bieži gadās atsisties pret parka kokiem, un tas ir biežākais viņu nāves cēlonis.
Nē, jo sikspārnis izvairās no šķēršļiem.
- + Par sikspārņu klātbūtni kādā ēkā parasti liecina atstātās kakas.

Dorba lopa #11

Atrysynoj aizdavumus!

1. 32
2. 12
3. Vysmoz 5 stuņdis.
4. Obejim beja vīnaids dreizums.

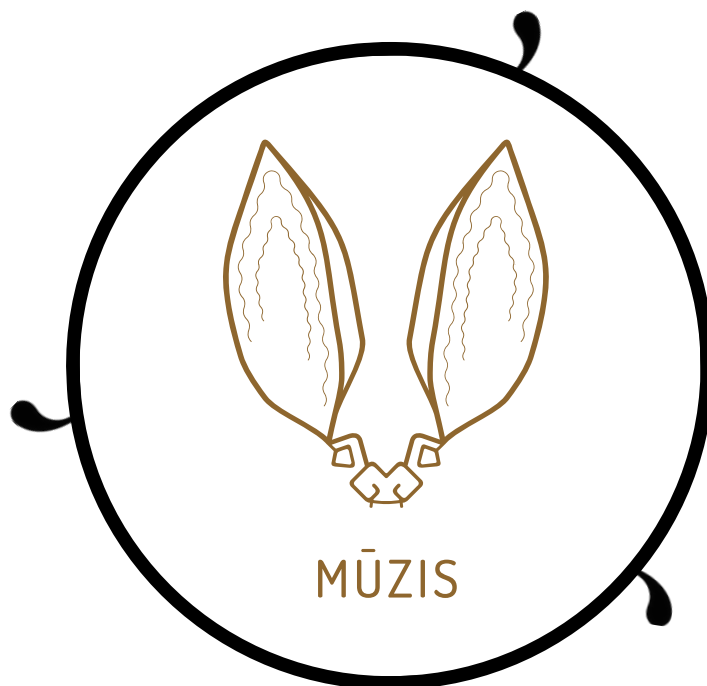

KAB VYSYS ATBIĻDIS VIŅ PAREIZUOS!

Atbiļžu lopa (izstuode)

- Dīķu naktssikspārnis: Nui
- Pigmejsikspārnis: pigmejplykspuorņs
- Natūza sikspārnis: Nui
- Brūnais garausainis: Dobys koncertzāle
- Rūsģanais vakarsikspārnis: Nui
- Ziemeļu sikspārnis: smiļķtsakmiņa oluos
- Ūdeņu naktssikspārnis: Daugovpiļs
- Divkrāsainais sikspārnis: globuotuvi jumtā
- Naterera naktssikspārnis: Nui
- Platspārnu sikspārnis: Leitovā
- Lielais naktssikspārnis: Nui
- Mazais vakarsikspārnis: Nui
- Eiropas platausis: kūku alejis
- Bārdainais naktssikspārnis: pundurplykspuorņs
- Branta naktssikspārnis: zoologs
- Pundursikspārnis: Dīnavydeiropa

DEREIGYS SAITIS

Ka gribi īsasaistēt plykspuorņu nūvārojumūs i uzskaitē,
padūmus meklej īte:
<https://www.daba.gov.lv/lv/media/6115/download>

Par plykspuorņu zīmūošonys parodumim Latvejā vaira var
izzynuot īte:
<https://dabasdati.lv/site/img/pub/1/1/165/1290706562.pdf>

ī īte:
<https://www.daba.gov.lv/lv/media/6214/download>

Interesanta informaceja par plykspuorņu pietnīceibu
atrūnama īte:
<https://www.latvijassiksparni.org/siksparnu-petnieciba-pape>

ī īte:
http://latvijas.daba.lv/dzivnieki/hordainhi/ziidiitaaji/siksparnhi/pet_met/

